

.....

HALLO

Tijdschrift van de Vlaamse Tele-Onthaaldiensten

Getuigenis vrijwilliger Tele-Onthaal voor themanummer TGL.

Door: een anonieme Tele-Onthaalvrijwilliger

Getuigenis vrijwilliger Tele-Onthaal voor themanummer TGL.

- 1
- 2
- 3
- 4

Getuigenis vrijwilliger Tele-Onthaal voor themanummer TGL.

1

Zaterdagavond, kwart over acht. Als ik binnenkom in de Tele-Onthaaldienst, zie ik dat de keuken leeg is, alle twee de vrijwilligers zijn in gesprek. Ik steek mijn neus in de kleine telefoonkamertjes en groet, ten teken dat ze kunnen afsluiten, dat de opvolging van de "wacht" er is. Maar al dadelijk rinkelt weer de telefoon, wat wij "de derde lijn" noemen. Ik neem op en zal vanavond mijn vorige collega's niet meer zien.

Een gesprek over een relatiebreuk. Achtergelaten worden is altijd zoveel meer dan het brutale feit: het is de vernedering, het is ook die woede, waarvoor wij vaak geen naam hebben, het zijn de waaromvragen, en de vele praktische vragen, het is de zinloosheid die niets meer heel laat. Ik luister, ik mag veel luisteren want de belster praat veel. Anonimiteit is een groot goed, we hoeven niet via omwegen bij de kern te raken. Hier vraagt een mens aan een andere mens of de liefde, of het leven zin heeft. De andere geeft geen antwoord, toch niet rechtstreeks. Misschien wel door te blijven luisteren...

Anonimiteit is een groot goed: ik mag iets vragen, ik mag iets zeggen zonder dat er onmiddellijk wantrouwen is. En soms zeg je als T.O.-vrijwilliger zo al eens iets dat deugd doet, dat troost, inzicht geeft. Maar een goed gesprek hangt niet af van al of niet oplossingen, het geheim ligt daar niet. Het geheim ligt in de ontmoeting, hoe anoniem ook. Misschien omdat ze anoniem is. Voor sommigen is zelfs praten al te confronterend: die chatten dan online, en ook in die totale stilte vindt de ene mens de andere...

Na een uur loopt het gesprek naar zijn einde. De belster is veel rustiger nu, al is haar situatie niet veranderd. Mensen vinden in zichzelf onvermoede bronnen, als ze maar niet alleen gelaten worden. Vandaar, ik hoor het Chris nog zeggen tijdens de opleiding: een beschaafde maatschappij heeft, 24 uur op 24, een spoeddienst voor eerste lichamelijke hulp, en ook een crisisopvang voor eerste geestelijke hulp.

2

Ik probeer vlug een glas water te halen, groet mijn collega die ook dorst blijkt te hebben. Dit is een van de aantrekkelijke kanten van dit engagement: dat je zoveel boeiende contacten hebt ook buiten de telefoon. Wie zijn die mensen die hier net als ik aangewaaid zijn om te luisteren? Vaak heeft het leven hen ook niet gespaard, maar op een of andere manier zijn ze daar bovenuit gegroeid, hebben ze er wijsheid en warmte van gemaakt.

De jongste tijd zie ik ook veel meer jonge mensen vrijwilliger worden. Blijkbaar hoef je niet een half leven achter de rug te hebben om hier de telefoon te bedienen. Dat je op jonge

leeftijd, met werk- en gezinsdruk, wekelijks een flink pak tijd uittrekt voor andere mensen, is knap. Want je kunt er niet mee uitpakken, anoniem blijf je.

Wat is het dat ons vrijwilligers hier brengt? Iets teruggeven van wat we zelf gekregen hebben? De nood aan een zinvolle bezigheid? Misschien ook wel, zo is het toch bij mij, nieuwsgierigheid naar de mens en zijn leven. Hoe vaak raak je in het gewone leven "binnen" bij iemand, en hoe vaak is daar tijd voor? Hier, aan de lijn, komt de hele wereld langs, zomaar, en begint zomaar te vertellen.

Maar wat al die vrijwilligers toch wel in zich dragen, is een genegenheid voor de mens en haar leven. Genegenheid komt van nijgen, je toebuigen naar iemand. Aanwezig blijven is een geheim dat de ene mens aan de andere lijkt door te geven, als een kostbare schat. Wie heeft naar ons vrijwilligers geluisterd...?

Ons werk is in elk geval zo georganiseerd dat we als vrijwilliger naar elkaar moeten luisteren. Elke maand intervisie rond een bepaald thema, bijna maandelijks vorming, supervisie bij het professionele team (dat omkadert en stuurt en begeleidt, een noodzakelijke steun voor elk van ons, op elk moment). Zo gaan de neuzen en de gedachten vanzelf in dezelfde richting. Je kunt als vrijwilliger dit werk niet op je eentje doen. Er moet een soort nederigheid blijven, die een ander woord is voor openheid, of willen bijleren. Het is vaak ook zo complex wat je hoort, of zo rakend, dat je er moet over praten. Met meer zie je meer. Met meer begrijp je meer.

3

Mijn volgende gesprek: man net terug van het mortuarium, waar hij nog 'ns afscheid heeft genomen van zijn gisteren plots gestorven vriendin. Maar het is zacht verdriet dat ik hoor, want een mooie relatie, met veel liefde. En dat zeg ik hem ook. Maar ja, voor hij gaat slapen wil hij nog even dat kostbare verdriet delen. En hij weet dat hier iemand zit.

Mijn volgende gesprek (het is weer druk, zeggen wij dan): een moeder over haar borderline dochter, die niet opgenomen wil worden, enkel nog dood wil. En aan haar vraagt om haar te helpen. Wanhoop, onmacht. De laatste aan wie die jonge vrouw zoiets kan vragen, is toch haar moeder? De machteloosheid kruipt ook in mij. Als de nood te groot is, lijkt erkenning geven te weinig, te schamel, zo arm. En dan moet je je als vrijwilliger vastklampen aan het besef dat je maar een schakeltje bent, én een momentopname. Laat dat dan ook zo sterk mogelijk zijn, hoop je dan.

Gedeelde onmacht, het grote verdriet dat je ontmoet, de kwaadheid die soms zelfs tegen jou tekeer gaat: laat je die als vrijwilliger achter in de telefoonkamertjes of neem je die mee naar

huis? Het is een groot geluk dat we telkens met twee zijn, je kunt met een paar woorden al zoveel kwijt in dat vertrouwde keukentje-livinkje.

Soms passeert een leven dat zo pijnlijk is, dat je het inderdaad mee naar huis neemt. Naamloos. En misschien eenmalig. Misschien hoor je die stem nooit meer. Maar ook de andere kant beseft dat de T.O.-vrijwilliger geen doos met oplossingen heeft. En belt toch, soms zelfs, dat gebeurt, bij de laatste daad van afscheid nemen van het leven. Betekent het niet dat, hoe moeilijk ook, het daarop aankomt: op de ene mens die bij de andere blijft, op de ene mens die de andere niet in de steek laat, niet overlaat aan de totale eenzaamheid die de totale zinloosheid is? Het lijkt een contradictie: stoppen met leven en toch niet alleen willen zijn. Wat is dat geheim dat wij mensen delen...

4

Het is elf uur geworden. De volgende vrijwilligers zijn binnen gekomen. Ze “doen” de nacht, tot morgenvroeg. In de stilte van de donkere nacht wakker blijven voor de telefoon die gaat, de stem die wil spreken, het heeft iets van een groot geloof in de waarde van iedere mens, hoe klein en naamloos ook. Staan ook moeders en vaders niet op als ze geluid horen in de kinderkamer? Zo geven de nachtverpleegkundigen een pilletje aan wie pijn heeft, schikken het hoofdkussen en laten wat licht aan in de verte. Zo sussen ze de dolende dementen, blijven er even bijzitten tot ze weer gaan slapen (zeggen dat het donker is en dat tonen door het gordijn weg te schuiven, maakt hen alleen meer angstig, hoorde ik vorige week in de intervisie).

Ik neem nog een koekje (een van het vele snoepgoed dat hier altijd op tafel ligt), mijn collega en ik vragen nog even aan elkaar hoe de avond was, aan het bord hangt het bericht van een vrijwilliger die zwaar ziek is en ik check nog ‘ns of ik de komende beurten wel juist heb genoteerd in mijn agenda.

Dan rijd ik huiswaarts. De radio brengt pittige muziek. Ik zet de volumeknop wat harder en ben blij dat ik een plek heb die de mijne is, warm en dicht, zonder grote zorgen, en dat er iemand is die bij mij blijven zal, vannacht en de volgende dagen. *Count your blessings*, zegt het spreekwoord. Na weer een telefoonbeurt ben ik mij er meer dan ooit van bewust. Op gevaar af dat het sentimenteel klinkt, zou ik zeggen: hier rijdt een dankbaar mens...